Երկրորդ ընթերցում
ԼՐԱՄՇԱԿՎԱԾ ՆԱԽԱԳԻԾ

Կ-647[6]-10.08.2023-ՏՀ-011

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ
«ԱՎՏՈՄՈԲԻԼԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. 2006 թվականի դեկտեմբերի 5-ի «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի մասին» Հայաստանի Հանրապետության ՀՕ- 233-Ն օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասի ա) կետը «ոչ կանոնավոր փոխադրումների դեպքում՝ առանձին պատվերներով ավտոբուսներով» բառերից հետո լրացնել «կամ զբոսաշրջային ավտոբուսներով» բառերով:

Հոդված 2. Եզրափակիչ մաս

Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2024 թվականի սեպտեմբերի 1-ից:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ
ՓՈՓՈԽՎՈՂ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ
~~Առաջին ընթերցում~~Երկրորդ ընթերցում
ԼՐԱՄՇԱԿՎԱԾ ՆԱԽԱԳԻԾ

(Կ-647[6]-10.08.2023-ՏՀ-011/1)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ

«ԱՎՏՈՄՈԲԻԼԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. 2006 թվականի դեկտեմբերի 5-ի «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի մասին» Հայաստանի Հանրապետության ՀՕ- 233-Ն օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասի ա) կետը «ոչ կանոնավոր փոխադրումների դեպքում՝ առանձին պատվերներով ավտոբուսներով» բառերից հետո լրացնել «կամ զբոսաշրջային ավտոբուսներով» բառերով:

Հոդված 2. Եզրափակիչ մաս

Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2024 թվականի ~~հունիսի~~ սեպտեմբերի ~~30~~1-ից:

Ա Մ Փ Ո Փ Ա Թ Ե Ր Թ

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ «ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» (Կ-647-10.08.2023-ՏՀ-011/1) «ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-647[1]-10.08.2023-ՏՀ-011/1), «ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԾԱՆՈՒՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-647[2]-10.08.2023-ՏՀ-011/1), «ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-647[3]-10.08.2023-ՏՀ-011/1), «ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-647[4]-10.08.2023-ՏՀ-011/1), «ԵՐԵՎԱՆ ՔԱՂԱՔՈՒՄ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-647[5]-10.08.2023-ՏՀ-011/1), «ԱՎՏՈՄՈԲԻԼԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-647[6]-10.08.2023-ՏՀ-011/1) ԵՎ «ՀԱՇՄԱՆԴԱՄՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» (Կ-647[7]-10.08.2023-ՏՀ-011/1) ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ

№	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություններն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
«ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ»					
1.	***Ազգային ժողովի պատգամավոր Լիլիթ Գալստյան***	1-ին հոդված	Առաջարկվում է նախագծի 1-ին հոդվածից հանել «ազատ տեղաշարժման իրավունքների իրականացման և պաշտպանության, զբոսաշրջային փաթեթի պայմանագրի կնքման,	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			կատարման և դադարման հետ կապված հարաբերությունները»՝ սահմանման մեջ թողնելով միայն Օրենքի կարգավորման բուն առարկան և զբոսաշրջության ոլորտի գործունեության իրավահարաբերությունները:		
2.	***Ազգային ժողովի պատգամավոր Լիլիթ Գալստյան***	3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ և 4-րդ կետեր	Նախագծի հոդված 3-ում օգտագործված մի շարք հասկացություններ, այդ թվում՝ «մեկօրյա այցելու», «սփյուռքահայ զբոսաշրջիկ» հասկացությունները, հետագա կիրառում չունեն, հետևաբար, կարծում եմ, անիմաստ է կիրառումը ու առաջարկում եմ հանել նախագծից:	Ընդունվել է մասամբ՝ 1. 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետը «Մեկօրյա այցելու» հասկացությունը նախագծից չի հանվել՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ հասկացությունը լայն կիրառություն ունի զբոսաշրջության ոլորտում, սակայն դեռևս չունի հիմնական բնորոշում: Հասկացությունը ոլորտի վիճակագրության մեջ էլ լայն կիրառում ունի: 2. 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետը՝ «սփյուռքահայ զբոսաշրջիկ» հասկացությունը հանվել է: Ըստ այդմ 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի կետերի համարակալումը փոփոխվել է:	Ընդունվել է մասամբ:
3.	***Ազգային ժողովի պատգամավոր Արթուր Խաչատրյան***	3-րդ հոդված	Առաջարկում եմ 1. Նախագծի 3-րդ հոդվածից հանել 4-րդ կետը՝ "սփյուռքահայ	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			զբոսաշրջիկի" սահմանումը, քանի որ . 1) Կարգավորման առումով Օրենքը որևէ տարբերակում չի դնում զբոսաշրջիկի և սփյուռքահայ զբոսաշրջիկի միջև: Այդ հասկացության ներառումը որևէ հավելյալ արժեք չի ստեղծում. 2) Սփյուռքահայի առաջարկված սահմանումը խիստ վիճելի է, առաջնորդվում է "հողի սկզբունքով" այն ոչ թե "արյան սկզբունքով": Հիշեցնեմ, որ Քաղաքացիության մասին օրենքով "ծագումով հայը, այսինքն՝ ունի հայ նախնիներ", կարող է ՀՀ քաղաքացիություն ստանալ: Այսինքն՝ գործում է հենց "արյան սկզբունքը": Ըստ այդմ, սփյուռքահայի "սահմանման" հիմքում պետք է գործի հենց այդ սկզբունքը:		
4.	***Ազգային ժողովի պատգամավոր Լիլիթ Գալստյան***	3-րդ հոդված	Նախագծի հոդված 3 կետ 5-ով սահմանված «զբոսաշրջային ծառայություններ մատուցող անձանց միավորումը» արդյոք չպիտի՞ ունենա իրավաբանական անձի կարգավիճակ: Եթե ունի, առաջարկում եմ ներառել սահմանման մեջ:	Ընդունվել է «Զբոսաշրջային ծառայություններ մատուցող անձանց միավորումը» ունի իրավաբանական անձի կարգավիճակ, այն համարվում է ոչ առևտրային կազմակերպություն:	Ընդունվել է

				Ձևակերպումը խմբագրվել է՝ առավել որոշակիացնելով միավորման գործառույթները:	
5.	***Ազգային ժողովի պատգամավոր Լիլիթ Գալստյան***	3-րդ հոդված	Առաջարկում եմ նախագծի հոդված 3 կետ 35-ում «**հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտ»** հասկացությունը որոշակիացնել՝ սահմանելով այն ըստ էության:	Ընդունվել է Հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտ հասկացությունը խմբագրվել է՝ միաժամանակ ներկայացվել են հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտների տեսակները՝ յուրաքանչյուրն իր համապատասխան բնութագրով: Հաշվի առնելով նաև ՀՀ Ազգային ժողովում կայացած նիստերի ընթացքում հնչեցված դիտարկումները, կապված օրենքի մակարդակում սահմանման ենթակա կարգավորումների՝ կառավարությանը վերապահված դրույթների հետ՝ նախագծում կատարվել է փոփոխություն. մասնավորապես՝ առաջին ընթերցման ընթացքում քննարկվող նախագծով նախատեսված էր, որ կառավարությունը պետք է սահմաներ հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտների	Ընդունվել է

				տեսակներն ու դրանց նվազագույն չափանիշները: Առաջարկվող փոփոխությամբ «Զբոսաշրջության մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ներառում է հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտների տեսակների, դրանց նվազագույն չափանիշների վերաբերյալ դրույթներ:	
6.	***Ազգային ժողովի պատգամավոր Լիլիթ Գալստյան***	4-րդ հոդված	Առաջարկում եմ նախագծի հոդված 4-ում՝ կառավարության լիազորությունների մեջ, ներառել նոր երկու կետեր՝ ա) «հաստատում է զբոսաշրջության զարգացման հնգամյա ռազմավարությունը», բ) «հաստատում է զբոսաշրջային կենտրոնի չափանիշներն ու նորմերը, շնորհում է զբոսաշրջային կենտրոնի կարգավիճակ»:	Ընդունվել է մասամբ. Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ զբոսաշրջության զարգացման ռազմավարությունը հաստատելու է կառավարությունը՝ օրենքի նախագծում ավելացվել է դրույթ, որով կառավարության լիազորությունների մեջ նախատեսվում է ռազմավարության հաստատումը, բայց նախագծով չի սահմանափակվում ռազմավարության գործողության ժամկետը: Զբոսաշրջային կենտրոնի կարգավիճակի կամ զբոսաշրջային կենտրոն հայտարարելու լիազորությունը	Ընդունվել է մասամբ.

				արդեն իսկ նախատեսված է կառավարության լիազորություններում /4-րդ հոդվածի 2-րդ մասով/, իսկ այն չափանիշները, որով կառաջնորդվենք զբոսաշրջային կենտրոնի կամ զբոսաշրջային գյուղի ընտրության համար, կհաստատվեն պետական լիազոր մարմնի կողմից /5-րդ հոդվածով/:	
7.	***Ազգային ժողովի պատգամավոր Լիլիթ Գալստյան***	5-րդ հոդված	Առաջարկում եմ նախագծի հոդված 5-ում ավելացնել նոր կետ՝ «**Վերահսկում է և մշտադիտարկում զբոսաշրջության զարգացման ամենամյա ծրագրերն ու ռազմավարությունը»:**	Ընդունվել է մասամբ Առաջարկվող ծրագրերի մշտադիտարկմանը վերաբերող դրույթն ավելացվել է 6-րդ հոդվածում՝ Զբոսաշրջության կոմիտեի լիազորությունների մեջ՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Կոմիտեն է հանդիսանում զբոսաշրջության բնագավառում օրենքով սահմանված լիազորություններ կրող իրավասու պետական մարմին:	Ընդունվել է մասամբ.
8.	***Ազգային ժողովի պատգամավոր Զարուհի Բաթոյան***	6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 12-րդ կետ	Առաջարկում եմ Նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 12-րդ կետը խմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ՝	Ընդունվել է Ներկայացված նախագծերի փաթեթում առաջարկվող ձևակերպումները առկա են, սակայն հաշվի առնելով այն	Ընդունվել է

			«Հոդված 6. Զբոսաշրջության կոմիտեի լիազորությունները 12) հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար զբոսաշրջային ծառայությունները մատչելի դարձնելու նպատակով մշակում է զբոսաշրջության մատչելիության մասին իրազեկվածության տեղեկատվական նյութեր և արշավներ, իրականացնում է մարդկային ռեսուրսների պատրաստման կամ վերապատրաստման աջակցությանն ուղղված գործընթաց՝ համագործակցելով համապատասխան լիազոր մարմնի հետ.»:	հանգամանքը, որ «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծով արդեն սահմանված են մեթոդական ուղեցույցներ մշակելու լիազորությունները, անհարկի կրկնությունից խուսափելու նպատակով «Զբոսաշրջության մասին» օրենքի նախագծում նշված հատվածը ներառված չէ: Սակայն, մարդկային ռեսուրսների պատրաստման կամ վերապատրաստման աջակցությանն ուղղված գործընթացը՝ նախատեսված է «Զբոսաշրջության մասին» օրենքի նախագծով:	
9.	***Ազգային ժողովի պատգամավոր Լիլիթ Գալստյան***	9-րդ հոդված	Ոլորտում գործունեություն իրականացնող մի շարք սուբյեկտների որակավորման գործընթացները բավարար հստակ և որոշակի չեն: Առաջարկում եմ Նախագծում որոշակիացնել և հստակ ներկայացնել զբոսաշրջության ոլորտում որակավորման գործընթացները՝ սահմանելով նաև որակավորման էությունը,	Ընդունվել է Որակավորման գործընթացները ավելի հստակեցվում են՝ նկարագրելով զբոսաշրջության բնագավառում որակավորման էությունը: Մասնավորապես՝ առաջին ընթերցմամբ ներկայացված նախագծում նախատեսված է Կառավարության որոշմամբ սահմանել որակավորման	Ընդունվել է

			նպատակը և որակավորվող ծառայություններն ու օբյեկտները:	էությունը, ընթացակարգերը, կարգերը և այլն: Օրենքի նախագծում կատարված փոփոխության արդյունքում որակավորման էությունը, որակավորվող ծառայություններն ու օբյեկտները, որակավորումից զրկելու դեպքերը արդեն հստակեցված են օրենքում /հոդված 9/: Բացի այդ՝ Հոդված 13-ում հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտների որակավորման վերաբերյալ դրույթներն են հստակեցվել՝ սահմանելով՝ որ միավորումները կարող են որակավորում իրականացնել ու տրամադրել, ինչպես են ընտրվում նշված միավորումները և ինչ պահանջներ կան այդ միավորումների նկատմամբ: Կարևոր լրացում է այն, որ եթե որևէ միավում չի ընտրվում որակավորման գործընթացն ապահովելու համար կամ ուղղակի նշված միավորումը չի կարող իրականացնել որակավորման գործընթացը, նշված գործառույթը իրականացվում է	

				Զբոսաշրջության կոմիտեի կողմից /հոդված 13/: Հստակեցվել են նաև զբոսաշրջային ավտոբուսի որակավորման համար պահանջներ, այդ թվում՝ ավտտոբուսի դիմապակու վրա որակավորման նշանի փակցնելը և այլն /հոդված 16/: Հոդված 18-ում զբոսավարների և ուղեկցորդների համար հստակեցվել և ավելացվել է դրույթ որակավորման և վերապատրաստման դասընթացներին մասնակցելու վերաբերյալ /հոդված 18, 4-րդ մաս/: Հոդված 19-ը լրացվել է զբոսաշրջային կենտրոն կառավարող կազմակերպությունների պարտադիր որակավորման դրույթներով, որի անհրաժեշտությունը պայմանավորված է Հայաստանի զբոսաշրջային արդյունքի դիվերսիֆիկացման, ճանաչելիության բարձրացման հրամայականի հետ: Զբոսաշրջային տեղեկատվական կենտրոնների որակավորման	

				պահանջը դարձել է կամավոր՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ներկայումս միջազգային հստակ որևէ փորձ առկա չէ տեղեկատվական կենտրոնների պարտադիր որակավորման և դրա արդյունավետության վերաբերյալ: Տեղեկատվական կենտրոններին Զբոսաշրջության կոմիտեի կողմից պարբերաբար տրվում է աջակցություն, ուստի ներկայումս պարտադիր որակավորումը որևէ հարց կամ խնդիր չի լուծի:	
10.	***Ազգային ժողովի պատգամավոր Լիլիթ Գալստյան***	9-րդ, 12-րդ, 14-րդ,17-րդ, 19-րդ հոդվածներ	Առաջարկում եմ Նախագծի հոդված 9-ի 3-րդ կետում, Հոդված 12-ում, Հոդված 14-ի 6-րդ կետում, Հոդված 17-ի 2-րդ կետում, Հոդված 19-ի 2-րդ կետում տեղ գտած կառավարությանը վերագրված լիազորությունները ամփոփել համապատասխան հոդվածի՝ 4-ի մեջ:	Ընդունվել է մասամբ Նշված հոդվածների վերաբերյալ անցումային դրույթներում կարգավորումներ են նախատեսված, որոնք չխախտելու նպատակով, կարծում ենք, որ առավել նպատակահարմար է նախագծով սահմանված տարբերակի ընդունումը: Այնուամենայնիվ, Նախագիծը լրացվել է նոր կետով առ այն, որ Կառավարությունն իրականացնում է Նախագծով և այլ իրավական ակտերով	Ընդունվել է մասամբ

				նախատեսված այլ լիազորություններ:	
11.	***Ազգային ժողովի պատգամավոր Զարուհի Բաթոյան***	23-րդ հոդված	Առաջարկում եմ Նախագծի 23-րդ հոդվածը խմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ. «Հոդված 23. Զբոսաշրջիկի իրավունքները՝ Զբոսաշրջիկն իրավունք ունի՝ իր մայրենի լեզվով կամ այլ իրեն հասկանալի լեզվով, իսկ անհնարինության դեպքում միջազգայնորեն ընդունված առավել տարածված լեզվով զբոսաշրջային օպերատորից կամ զբոսաշրջային գործակալից ստանալ լրիվ և օբյեկտիվ տեղեկատվություն ժամանման երկրի (վայրի)՝ զբոսաշրջության հետ առնչվող օրենքների և կենցաղավարության, տեղաբնակների սովորույթների, հասարակական և կրոնական ծիսակատարությունների, վարքագծի կանոնների, մշակութային, հնագիտական, ճարտարապետական, պատմական և բնական արժեքների, ապահովագրական և զբոսաշրջային ծառայությունների տրամադրման պայմանների, ըստ անհրաժեշտության՝ հաշմանդամություն ունեցող	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			անձանց համար ֆիզիկական միջավայրի (ներառյալ տրանսպորտի), տեղեկատվության և հաղորդակցության մատչելիության մասին.»:		
12.	**ՀՀ կառավարություն**	1-ին հոդված	Առաջարկում եմ Նախագծի 1-ին հոդվածի «շրջագայության» բառից հետո կիրառվող «,» կետադրական նշանը հանել՝ հաշվի առնելով դրա ավելորդությունը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
13.	**ՀՀ կառավարություն**	1-ին, 2-րդ և 3-րդ հոդվածներ	Նախագծի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ հոդվածներում առկա են չհամարակալված պարբերություններ, ուստի հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 7-րդ մասը, համաձայն որի՝ օրենսդրական ակտի հոդվածները, մասերը և կետերը համարակալվում են արաբական թվանշաններով: (...), առաջարկում ենք Նախագծի 3-րդ հոդվածի համարակալումը վերանայել: Բացի այդ, առաջարկում ենք Նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի «օրենքի» բառից առաջ կիրառվող «Հայաստանի Հանրապետության» բառերն	Ընդունվել է Պարբերությունները համարակալվել են, «Հայաստանի Հանրապետության» բառերը հանվել են ոչ միայն նշված հոդվածում, այլև «Զբոսաշրջության մասին» օրենքի և հարակից օրենքների նախագծերի ամբողջ տեքստից	Ընդունվել է

			հանել՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի պահանջները: Նույն դիտարկումը վերաբերում է Նախագծի և հարակից օրենքների նախագծերի ամբողջ տեքստին:		
14.	**ՀՀ կառավարություն**	3-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի «5-րդ ենթակետի» բառերը փոխարինել «1-ին մասի 5-րդ կետի» բառերով, իսկ նույն հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետի «6-րդ ենթակետով» բառերը՝ «1-ին մասի 6-րդ կետի» բառերով՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ անհրաժեշտ է ճիշտ համարակալմամբ կատարել մեջբերումը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
15.	**ՀՀ կառավարություն**	3-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 19-րդ կետի «13-րդ կետի ե) համարակալված պարբերության» բառերն անհրաժեշտ է փոխարինել «12-րդ կետի ե. պարբերության» բառերով՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ անհրաժեշտ է ընդունված համարակալմամբ կատարել մեջբերումը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
16.	**ՀՀ կառավարություն**	3-րդ հոդված	Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Նախագծում բազմիցս կիրառվում է «զբոսաշրջային գործունեություն» հասկացությունը՝ առաջարկում ենք	Ընդունվել է Հաշվի առնելով ՀՀ Ազգային ժողովի աշխատակազմի փորձագիտական և վերլուծական վարչության կողմից	Ընդունվել է

			նախագծի 3-րդ հոդվածով ավելացնել այդ հասկացությունը: Առաջարկում ենք հստակեցնել «Զբոսաշրջային օպերատոր» հասկացությունը, որը ցույց կտա, որ զբոսաշրջային օպերատորը ձևավորում է զբոսաշրջային փաթեթ, տուր կամ այլ ծառայություններ՝ համապատասխանաբար խմբագրելով նաև «Զբոսաշրջային գործակալ» հասկացությունը: Առաջարկում ենք «զբոսաշրջային ծառայություններ» հասկացության մեջ նախատեսել նաև էքսկուրսային ծառայությունները, քանի որ դրանք համարվում են զբոսաշրջային առաջնային ծառայություններից մեկը: Միաժամանակ առաջարկում ենք նաև Նախագծի 3-րդ հոդվածում և ամբողջ տեքստում առկա վրիպակները շտկել, օրինակ՝ կենցաղավարություն, ընթացքում, առանձնացված և այլն:	ներկայացված եզրակացության արդյունքները՝ օրենքների նախագծերի փաթեթում կատարվել են որոշ փոփոխություններ և լրացումներ, որոնք ուղղված են օրենքի նախագին առավել ամբողջականացնելուն և առկա հնարավոր վրիպակներն ու թերությունները շտկելուն: Նշված լրացումներից է «Զբոսաշրջային գործունեություն» հասկացությունը, որը առաջին ընթերցմամբ ներկայացված նախագծից բացակայում էր, սակայն, ընդունելով, որ նշված հասկացությունը բազմակի կիրառություն ունի օրենքի նախագծում, առաջարում ենք նախագծի 3-րդ հոդվածը լրացնել նոր «Զբոսաշրջային գործունեություն» հասկացությամբ: «Զբոսաշրջային օպերատոր» և «Զբոսաշրջային գործակալ», «Զբոսաշրջային ծառայություններ» հասկացությունները հստակեցվել են, իսկ առկա վրիպակներն ու թերությունները շտկվել են:	

17.	**ՀՀ կառավարություն**	4-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի «տնտեսավարողներին» բառը փոխարինել «իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերին» բառերով՝ հաշվի առնելով, որ «տնտեսավարող» հասկացությունը ներառված չէ օրենքում, բացի այդ, իրավական տերմինաբանությամբ ընդունված են «իրավաբանական անձ և անհատ ձեռնարկատեր» հասկացությունները:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
18.	**ՀՀ կառավարություն**	4-րդ հոդված	Հաշվի առնելով, որ մշակվում է զբոսաշրջային կենտրոն կառավարող կազմակերպությունների՝ Հայաստանի համար ընդունելի մոդելը, որը նաև կհամապատասխանի միջազգային ընդունված չափանիշներին՝ առաջարկում ենք հետագա հնարավոր խոչընդոտներից խուսափելու նպատակով զբոսաշրջային կենտրոն կառավարող կազմակերպության գործունեությունը նախատեսել պարտադիր որակավորման ենթակա՝ կառավարության	Ընդունվել է Զբոսաշրջային կենտրոն կառավարող կազմակերպությունների պատշաճ գործունեությունը ապահովելու, դրանով իսկ Հայաստանի զբոսաշրջային արդյունքի դիվերսիֆիկացման, Հայաստանի ճանաչելիության բարձրացման նպատակով առաջարկվող նախագծում զբոսաշրջային կենտրոն կառավարող կազմակերպությունների գործունեությունը դառնում է պարտադիր որակավորման ենթակա գործունեություն:	Ընդունվել է

			լիազորություններից հանելով զբոսաշրջային կենտրոն կառավարող կազմակերպություն հիմնելու գործառույթը: Ուստի, առաջարկում ենք Նախագծի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետը հանել:		
19.	**ՀՀ կառավարություն**	6-րդ հոդված	Նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի համաձայն Կոմիտեն մշակում է **զբոսաշրջության բնագավառի ռազմավարությունը, զարգացման պետական ծրագրերը,** ապահովում դրանց իրականացումը և մշտադիտարկումը: Սույն դեպքում պարզ չէ, թե ում կողմից են հաստատվելու **զարգացման պետական ծրագրերը և զբոսաշրջության բնագավառի ռազմավարությունը, նկատի ունենալով, որ Նախագծի 4-րդ և 5-րդ հոդվածներով համապատասխանաբար նախատեսվում են հնգամյա ռամավարության և տարեկան ծրագրերը հաստատելու լիազորություններ, եթե մշակվող ծրագրերը նույն 4-րդ և 5-րդ կետերով նախատեսված**	Ընդունվել է մասամբ. Հոդվածներում առկա ձևակերպումները համապատասխանեցվել են միմյանց. Կոմիտեի լիազորությունների մեջ մտնող ռազմավարության և տարեկան ծրագրերի մշակման վերաբերյալ ձևակերպումը պահպանվում է նախագծում՝ քանի որ նշված փաստաթղթերը ոլորտի ուղենիշային փաստաթղթերն են, բացի այդ՝ նշված դրույթը այլ գործառույթ էլ է նախատեսում՝ կապված փաստաթղթերի իրականացման և մշտադիտարկման հետ:	Ընդունվել է մասամբ

			իրավական ակտերն են, ապա առաջարկում ենք Նախագծի 4-րդ, 5-րդ և 6-րդ հոդվածների ձևակերպումները համապատասխանեցնել միմյանց: Բացի այդ, եթե Նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի մշակվող ծրագիրը ներառված է 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետում նախատեսված ընդունվելիք ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի շրջանակում, ապա անհասկանալի է Նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի կարգավորման անհրաժեշտությունը:		
20.	**ՀՀ կառավարություն**	6-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 10-րդ կետի «անձանց» բառից հետո լրացնել «և անհատ ձեռնարկատերերի» բառերը՝ հաշվի առնելով, որ տվյալ գործունեությունը իրականացնում են նաև անհատ ձեռնարկատերերը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
21.	**ՀՀ կառավարություն**	6-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 10-րդ կետի «անձանց» բառից հետո լրացնել «և անհատ ձեռնարկատերերի» բառերը՝ հաշվի առնելով, որ տվյալ գործունեությունը	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			իրականացնում են նաև անհատ ձեռնարկատերերը:		
22.	**ՀՀ կառավարություն**	6-րդ հոդված	Նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 14-րդ կետի համաձայն՝ Կոմիտեն ապահովում է որակավորված զբոսավարների, ուղեկցորդների, զբոսաշրջային ավտոբուսների, զբոսաշրջային կենտրոն կառավարող կազմակերպությունների, զբոսաշրջային տեղեկատվական կենտրոնների և զբոսաշրջային փորձառությունների պարբերական գնահատման աշխատանքները: Սույն դեպքում առաջարկում ենք հստակեցնել, թե ինչ կարգով է իրականացվելու փորձառությունների պարբերական գնահատման աշխատանքները: Բացի այդ՝ առաջարկում ենք 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետում լրացնել որակավորման ենթակա բոլոր ծառայություններն ու օբյեկտները:	Ընդունվել է Պետական լիազոր մարմնի լիազորություններում /հոդված 5/ զբոսաշրջային փորձառությունների որակավորմանն առնչվող դրույթը լրացվել է՝ հստակեցնելով զբոսաշրջային փորձառությունների որակավորմանն առնչվող ենթաօրենսդրական իրավական ակտի բնույթը, որը կարող է ենթադրել նաև պարբերական գնահատում: Այսինքն՝ պարբերական գնահատմանն առնչվող դրույթները /ժամկետները, կարգը և այլն/ հստակ կսահմանվեն արդեն ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի շրջանակում:	Ընդունվել է

23.	**ՀՀ կառավարություն**	6-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 18-րդ կետի «,» կետադրական նշանը փոխարինել «.» կետադրական նշանով՝ հաշվի առնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված պահանջը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
24.	**ՀՀ կառավարություն**	8-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «գույքագրման և» բառերն հանել՝ հաշվի առնելով Նախագծի 8-րդ հոդվածի վերնագիրը: Բացի այդ՝ առաջարկում ենք տվյալ հոդվածի 1-ին մասը «վարման» բառից հետո լրացնել «կարգը» բառով:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
25.	**ՀՀ կառավարություն**	9-րդ հոդված	Նախագծի 4-րդ գլխով նախատեսվում է սահմանել **զբոսաշրջային ծառայություններ մատուցող անձանց,** դրանց որակավորումը և դասակարգումը: Նախագծի 9-րդ հոդվածի համաձայն Զբոսաշրջության բնագավառում որակավորումը պետական լիազոր մարմնի կամ սույն օրենքով սահմանված դեպքերում զբոսաշրջային ծառայություններ մատուցող անձանց միավորումների կողմից	Ընդունվել է Խմբագրվել է նախագծի 3-հոդվածի համապատասխան կետը, որում այլևս «կազմակերպչական ծառայություններ» եզրույթը չի օգտագործվում տարակարծություններից խուսափելու նպատակով:	Ընդունվել է

			հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտի, զբոսաշրջային ավտոբուսի, զբոսաշրջային կենտրոն կառավարող կազմակերպության, զբոսաշրջային տեղեկատվական կենտրոնի, **զբոսավարի,** ուղեկցորդի, զբոսաշրջային փորձառությունների՝ սույն օրենքով և դրա հիման վրա ընդունված ենթաօրենսդրական ակտերով սահմանված չափորոշիչներին և պահանջներին համապատասխանության հաստատումն է: Իսկ Նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 24-րդ կետի համաձայն **զբոսավարը՝** օրենքով նախատեսված մասնագիտական որակավորում ստացած անձ է, որը զբոսաշրջիկներին տրամադրում է տեղեկություններ հնագիտության, պատմության, նվաճումների, բնության, աշխարհագրության, պետության կառուցվածքի, զբոսաշրջային արդյունքի, հայ ժողովրդի և ազգային փոքրամասնությունների ինքնության, մշակույթի, կենցաղավարության մասին և զբոսաշրջային երթուղու շրջանակներում **մատուցում է**		

			կազմակերպչական ծառայություններ, այդ թվում՝ զբոսաշրջիկներին դիմավորում, տեղաբաշխում, տեղավորում, սննդի կազմակերպում և այլն: Վերոգրյալից ելնելով՝ առաջարկում ենք Նախագծի 9-րդ հոդվածի կարգավորումը վերանայել, քանի որ նախատեսված կարգավորումներից բխում է, որ զբոսավարը կազնմակերպչական ծառայություններ մատուցող է:		
26.	**ՀՀ կառավարություն**	9-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 9-րդ հոդվածի 4-րդ մասի «որակավորման» բառից հետո լրացնել «կարգի» բառը, հիմք ընդունելով նույն հոդվածի 2-րդ մասի կարգավորումը: Նույն դիտարկումը վերաբերում է Նախագծի 9-րդ հոդվածի 5-րդ մասին: Բացի այդ, առաջարկում ենք Նախագծի 9-րդ հոդվածը լրամշակել, նախատեսելով կարգավորում, համաձայն որի թերի ներկայացման փաստաթղթերի դեպքում հնարավորություն կլինի դրանք լրացնել և կրկին ներկայացնել:	Ընդունվել է Փոփոխությունը կատարվել է. բոլոր դրույթներում նշվել է որակավորում կամ որակավորման կարգ՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ՀՏՕ-ներին տրամադրվում է ոչ թե որակավորում, այլ որակավորման կարգ /աստղեր/: Թերությունների շտկման վերաբերյալ կարգավորումները անպայմանորեն կտրվեն ենթաօրենսդրական ակտերի շրջանակում՝ հաշվի առնելով, որ յուրաքանչյուր որակավորման ընթացակարգով կսահմանվեն առանձին պայմաններ	Ընդունվել է

				թերությունների շտկման համար:	
27.	**ՀՀ կառավարություն**	10-րդ հոդված	Նախագծի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետի համաձայն՝ զբոսաշրջային ծառայություն մատուցող անձ է նաև զբոսավարը, մինչդեռ Նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 24-րդ կետի համաձայն՝ զբոսավարը օրենքով նախատեսված մասնագիտական որակավորում ստացած անձ է, որը զբոսաշրջիկներին տրամադրում է տեղեկություններ հնագիտության, պատմության, նվաճումների, բնության, աշխարհագրության, պետության կառուցվածքի, զբոսաշրջային արդյունքի, հայ ժողովրդի և ազգային փոքրամասնությունների ինքնության, մշակույթի, կենցաղավարության մասին և զբոսաշրջային երթուղու շրջանակներում մատուցում է կազմակերպչական ծառայություններ, այդ թվում՝ զբոսաշրջիկներին դիմավորում, տեղաբաշխում, տեղավորում, սննդի կազմակերպում և այլն:	Ընդունվել է Խմբագրվել է նախագծի 3-հոդվածի համապատասխան կետը, որում «կազմակերպչական ծառայություններ» եզրույթը չի օգտագործվում տարընթերցումից խուսափելու նպատակով:	Ընդունվել է

			Վերոգրյալից ելնելով՝ առաջարկում ենք Նախագծի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետը վերանայել:		
28.	**ՀՀ կառավարություն**	12-րդ հոդված	Նախագծի 12-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ ափարթհոթել (aparthotel)՝ հյուրանոցային ծառայություններ մատուցելու համար հարմարեցված, խոհանոցային հատված ունեցող և համապատասխան սարքավորումներով կահավորված, համեմատաբար երկար ժամկետով մնացող սպառողների համար նախատեսված ոչ բնակելի շինություն, որը նախատեսված չէ սպառողների մշտական բնակության համար: Նախագծի 11-րդ հոդվածի համաձայն՝ հյուրանոցային ծառայություններն են հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտներում տեղաբաշխման, գիշերակացի, սննդի կազմակերպման և մատուցման հետ կապված, ինչպես նաև սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված ծառայությունները: Նշված կարգավորումից բխում է, որ հյուրանոցային ծառայությունները չեն կարող իրականացվել ոչ բնակելի	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			շինությունում, ուստի, առաջարկում ենք ափարթհոթելն որպես ոչ բնակելի շինություն դիտարկելը վերանայել:		
29.	**ՀՀ կառավարություն**	13-րդ հոդված	Նախագծի 13-րդ հոդվածում կիրառվում են «օբյեկտ» և «օբյեկտներ» հասկացությունները համապատասխան հոլովաձևերով: Սույն դեպքում, առաջարկում ենք դրանք համապատասխանեցնել միմյանց:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
30.	**ՀՀ կառավարություն**	15-րդ հոդված	Կարևորվելով զբոսաշրջային գործունեության սուբյեկտների կողմից ներկայացվող երաշխիքի վերաբերյալ օրենքի մակարդակում հիմնավոր ու հստակ ձևակերպումների տրամադրումը, այդ թվում՝ որոնք են երաշխիք տրամադրող կազմակերպությունները /բանկեր, ապահովագրական ընկերություններ/, ինչ պարտավորություն է իրականացվում երաշխիքով, ինչպես է գործում երաշխքիքը և այլն՝ առաջարկում ենք հստակեցնել զբոսաշրջային գործունեության սուբյետների կողմից ներկայացվող երաշխիքի վերաբերյալ դրույթները՝ կատարելով լրացում 15-րդ հոդվածում:	Ընդունվել է	Ընդունվել է

31.	**ՀՀ կառավարություն**	20-րդ, 23-րդ և 26-րդ հոդվածներ	Նախագծով սահմանված չեն հստակ պահանջներ ու արգելքներ զբոսաշրջային ծառայություն մատուցողների նկատմամբ, ինչը կարող է տարընկալումների առիթ տալ և չլուծել ոլորտում առկա բազմաթիվ խնդիրներ, ինչպես օրինակ՝ զբոսավարի կողմից զբոսաշրջային օպերատորի կամ այլ ծառայություն մատուցողի գործունեություն կատարելը, հանրային տարածքներում անհայտ անձանց կողմից թիրախավորված զբոսաշրջային ծառայություն կատարելը, հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտը իր տեսակին ու կարգին (եթե առկա է) համապատասխան չներկայացնելը, չորակավորված ավտոբուսով զբոսաշրջիկների տուրերի կազմակերպումը (ինչը անվտանգության տեսակետից է խնդիր առաջացնում) և այլն: Առաջարկում ենք նշված բոլոր խնդիրները ձևակերպել մեկ հոդվածում /նոր հոդված 20/ և դրանց նկատմամբ սահմանել համապատասխան վերահսկողություն:	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			Բացի այդ՝ Նախագծում սպառողի հետ կնքվող զբոսաշրջային փաթեթի պայմանագրին առնչվող դրույթները ամբողջությամբ չեն արտահայտում գոյություն ունեցող խնդիրները՝ կապված պայմանագրերի վաղաժամկետ լուծման ու սպառողներից պարբերաբար ստացվող բողոքների լուծման հետ: Հաշվի առնելով նշվածը՝ առաջարկում ենք հոդված 23-ը լրացնել նոր մասերով, որոնք կներկայացնեն պայմանագրի վաղաժամկետ լուծման դեպքերում պայմանները՝ սահմանելով նաև՝ որ մարմինն է պատասխանատու բողոքների ընդունման, դրանց քննության և ընթացք տալու համար /նոր հոդված 26/:		
32.	**ՀՀ կառավարություն**	20-րդ հոդված	Նախագծի 20-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում արգելվում է մատուցել զբոսաշրջային ծառայություններ, եթե զբոսաշրջային ծառայություններ մատուցելու մտադրություն ունեցող անձը «Գործունեության իրականացման ծանուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով չի ծանուցել:	Ընդունվել է մասամբ. Փոփոխությունը կատարվել է: Մասնավորապես՝ 20-րդ հոդվածի 1-ին մասում հստակեցվել է՝ որ ծառայությունների մասին է խոսքը, որպեսզի թյուրընկալում չառաջանա: Նախագծի 20-րդ հոդվածի 4-րդ մասում և 23-րդ հոդվածում, որտեղ նշվում է, թե որ	Ընդունվել է մասամբ

			Այս կապակցությամբ հարկ է նկատի ունենալ Նախագծի 10-րդ հոդվածի 2-րդ մասը՝ համաձայն որի՝ սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-5-րդ կետերով նախատեսված զբոսաշրջային ծառայություններ մատուցող անձանց գործունեությունը ենթակա է ծանուցման «Գործունեության իրականացման ծանուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով: Նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ հիշյալ կարգավորման համաձայն միայն 1-5 դեպքերում է նախատեսված պարտադիր ծանուցման պահանջ, առաջարկում ենք Նախագծի 20-րդ հոդվածի 1-ին մասի կարգավորումը վերանայել: Նույն դիտարկումը վերաբերում է Նախագծի 20-րդ հոդվածի 4-րդ մասին և 23-րդ հոդվածին:	ծառայություններին է վերաբերում հարցը («տվյալ տեսակի համար» ձևակերպումը առկա է), նշված խնդիրը առկա չէ:	
33.	**ՀՀ կառավարություն**	24-րդ հոդված	Նախագծի 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով զբոսավարների և ուղեկցորդների համար նախատեսված պահանջը՝ հարգել զբոսաշրջիկի արժանապատվությունը,	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			ավանդույթները, սովորույթները, կրոնական համոզմունքները եւ ձեռնպահ մնալ այնպիսի գործողություններից կամ արտահայտություններից, որոնք կարող են վիրավորել զբոսաշրջիկի մշակույթը, կրոնական համոզմունքները եւ այլ հավատալիքները, անիմաստ է սահմանել, քանի որ նշված պահանջը յուրաքանչյուր անձի՝ Սահմանադրությամբ սահմանված պարտավորությունն է: Առաջարկում ենք կետը հանել:		
34.	**ՀՀ կառավարություն**	«Զբոսաշրջության մասին» օրենքի նախագծի 27-րդ հոդված	Նախագծի 27-րդ հոդվածի վերնագրում «Անցումային» բառն առաջարկում ենք փոխարինել «Եզրափակիչ մաս և անցումային» բառերով՝ հաշվի առնելով հոդվածի բովանդակությունը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
35.	**ՀՀ կառավարություն**	«Զբոսաշրջության մասին» օրենքի նախագծի տեքստ	Նախագծի ամբողջ տեքստում «ենթաօրենսդրական ակտ» ձևակերպումն առաջարկում ենք փոխարինել «ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտ» ձևակերպմամբ համապատասխան հոլովաձևերով՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի կարգավորումները:	Ընդունվել է	Ընդունվել է

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքում փոփոխություն և լրացումներ կատարելու մասին» օրենք					
36.	***Ազգային ժողովի պատգամավոր Զարուհի Բաթոյան***	1-ին հոդված	Առաջարկում ենք Նախագիծը խմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ՝ «Հոդված 171.12 «Զբոսաշրջության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի պահանջները խախտելը 6. Հյուրանոցներում, առողջարաններում և հանգստյան տներում հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար հյուրանոցային ծառայություններից օգտվելու և ծառայությունների վերաբերյալ տեղեկություն ստանալու հնարավորություն չապահովելը կամ այդ մասին հյուրերի համար տեսանելի հատվածներում տեղեկատվություն չտեղարելը կամ չպահպանելը՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկկուհարյուրհիսնապատիկից երեքհարյուրհիսնապատիկի չափով:»:	Ընդունվել է մասամբ. Ձևակերպումը համապատասխանեցված է «Զբոսաշրջության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ձևակերպանը, այսինքն՝ պահանջը վերաբերում է միայն նոր կառուցվող հյուրանոցներին և առողջարաններին, իսկ տուգանքի չափի վերաբերյալ առաջարկն ընդունվել է:	Ընդունվել է մասամբ

37.	**ՀՀ կառավարություն**	Նախագծի վերնագիր	Նախագծի վերնագրում «ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ» բառից հետո առաջարկում ենք լրացնել «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ» բառերը՝ հաշվի առնելով օրենսգրքի վերնագր ամբողջական գրելու կարևորությունը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
38.	**ՀՀ կառավարություն**	1-ին հոդված	Առաջարկում ենք Նախագիծը խմբագրել՝ հաշվի առնելով «Զբոսաշրջության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված ծանուցման ենթակա գործունեության տեսակների կողմից պահանջների խախտումները պետք է կարգավորվեն «Գործունեության իրականացման ծանուցման մասին» օրենքով, մասնավորապես՝ պահանջի խախտումը կարող է առաջացնել գործունեության կասեցում, ապա նաև դադարեցում, ոչ թե ուղղակի վարչական պատասխանատվություն: Մասնավորապես՝ առաջարկում ենք նախագծից հանել 1-ին հոդվածով լրացվող 171.12 հոդվածի 1-ին, 7-րդ և 10-րդ մասերը:	Ընդունվել է Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ զբոսաշրջային օպերատորի, զբոսաշրջային գործակալի, ուղեկցորդի, զբոսավարի և հյուրանոցային ծառայություն մատուցող անձի գործունեությունը դառնում է ծանուցման ենթակա՝ վերջիններիս կողմից խախտումները կառաջացնեն գործունեության կասեցում կամ դադարեցում «Գործունեության իրականացման ծանուցման մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված կարգով: Ուստի, նախագծից հանվել են նշված ծառայություն մատուցող անձանց խախտումներին ու դրանց վարչական պատասխանատվությանը վերաբերող դրույթները /171.12 հոդվածի 1-ին, 7-րդ և 10-րդ մասերը/:	Ընդունվել է

39.	**ՀՀ կառավարություն**	1-ին հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 1-ին հոդվածով ներկայացված Հոդված 171.12-ի 3-րդ մասում «Զբոսաշրջային ծառայություններ մատուցող անձանց միության» ձևակերպումը դարձնել «Զբոսաշրջային ծառայություններ մատուցող անձանց միավորում»՝ հաշվի առնելով, որ «Զբոսաշրջության մասին» օրենքի նախագծում գործածվում է վերջին ձևակերպումը: Միաժամանակ առաջարկում ենք հստակեցնել՝ որ պետական լիազոր մարմնի մասին է խոսքը:	Ընդունվել է Ձևակերպումը համապատասանեցվել է «Զբոսաշրջության մասին» օրենքի նախագծում գործածվող հասկացությանը, իսկ պետական լիազոր մարմինը ՀՀ ԷՆ զբոսաշրջության կոմիտեն է:	Ընդունվել է
40.	**ՀՀ կառավարություն**	2-5-րդ հոդվածներ	Առաջարկում ենք Նախագծի հոդված 3-ը խմբագրել՝ Զբոսաշրջության մասին օրենքով նախատեսված պահանջների նկատմամբ վերահսկողությունը նախատեսելով ՀՀ ներքին գործերի նախարարության, Շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմնի և Զբոսաշրջության կոմիտեի գործառույթների շրջանակում՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ անհրաժեշտ է ապահովել վերահսկողական մեխանիզմների առավել արդյունավետ կիրառություն:	Ընդունվել է Նախագծի հոդված 3-ը խմբագրվել է, առաջարկվող փոփոխությունները ներկայացվել են նոր հոդվածներում /2-5-րդ հոդվածներ/:	Ընդունվել է

			Մասնավորապես առաջարկում ենք Զբոսաշրջային ավտոբուսների որակավորման առկայությունը, զբոսավարների և ուղեկցորդների ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ձևին համապատասխան անվանաքարտ կրելու պահանջի ստուգումը իրականացնել ՀՀ ներքին գործերի նախարարության պարեկային ծառայության կողմից: Պահանջների խախտման դեպքում կազմել արձանագրություն և տրամադրել ՀՀ շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմին: Առաջարկում ենք հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտում հյուրանոցային ծառայություն մատուցող անձի կողմից սպառողների համար տեսանելի հատվածում «Զբոսաշրջության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված տեղեկությունները տեղադրելու (այդ թվում հաշմանդամություն ունեցող անձանց ծառայություն մատուցելու) պահանջի ստուգումը, քննումը և արձանագրություն կազմումը պատվիրակել տեսչական մարմնին:		

			Առաջարկում ենք, որ Զբոսաշրջության կոմիտեն բողոքների հիման վրա քննի առանց զբոսաշրջային փաթեթի պայմանագրի զբոսաշրջային փաթեթ տրամադրելը կամ զբոսաշրջային ծառայություններ մատուցելը կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ պահանջվող պարտադիր տեղեկությունները զբոսաշրջային փաթեթի պայմանագրում չներառելը, զբոսաշրջային ծառայություններ մատուցող անձանց միության կողմից իր կանոնադրության փոփոխությունները առանց պետական լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցնելու ընդունելը, զբոսաշրջային տեղեկավական կենտրոնների և զբոսաշրջային կենտրոն կառավարող կազմակերպությունների որակավորված լինելը: Արդյունքում՝ արձանագրությունը տրամադրվում է տեսչական մարմին:		
41.	**ՀՀ կառավարություն**	5-րդ հոդված	Նախագծի 5-րդ հոդվածով Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 244.7-րդ հոդվածում լրացվող նոր 1.1-ին մասի համաձայն՝ Օրենսգրքի 171.12-րդ հոդվածի 1-3-րդ և 8-17-րդ մասերով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարչական տույժեր է նշանակում	Ընդունվել է մասամբ. Զբոսաշրջային ծառայություններից բողոքները ստացվում են Զբոսաշրջության կոմիտե: Զբոսաշրջային ծառայություն մատուցող անձանց միավորումների կանոնադրական փոփոխությունները պետք է	Ընդունվել է մասամբ

			Շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմինը: Իսկ լրացվող նոր 2.1-ին մասի համաձայն՝ Օրենսգրքի 171.12-րդ հոդվածի 1-3-րդ և 10-րդ մասերով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննում և Շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմին արձանագրություն տրամադրում է Հայաստանի Հանրապետության էկոնոմիկայի նախարարության զբոսաշրջության կոմիտեն: Սույն դեպքում, առաջարկում ենք լրացուցիչ պարզաբանել վերոհիշյալ մասերով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննության և վարչական տույժեր նշանակելու գործառույթները երկու տարբեր մարմիններին վերապահելու անհրաժեշտությունը, այն պարագայում, երբ արդյունավետության տեսանկյունից նպատակահարմար է այդ երկու գործառույթները վերապահել մեկ մարմնի: Առաջարկում ենք նաև Նախագծի համարակալումը վերանայել, քանի	համաձայնեցվեն Զբոսաշրջության կոմիտեի հետ: Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Կոմիտեն կքննի համապատասխան գործերը և արձանագրությունը կտրամադրի Շուկայի վերահսկողական տեսչական մարմին: Համարակալումը շտկվել է:	

			որ դրանում 1-ին հոդվածից հետո նշված է 3-րդ հոդվածը: Բացի այդ, նախագծի 8-րդ հոդվածի «2-րդ հոդվածով» բառերն առաջարկում ենք փոխարինել «1-ին հոդվածով» բառերով:		
42.	**ՀՀ կառավարություն**	7-րդ և 8-րդ հոդվածներ	Առաջարկում ենք Նախագծի 7-րդ և 8-րդ հոդվածներում լրացնել վերնագրերը համապատասխանաբար «Եզրափակիչ մաս» և «Անցումային դրույթներ» ձևակերպմամբ՝ հաշվի առնելով հոդվածների բովանդակությունը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
««Պետական տուրքի մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենք					
43.	**ՀՀ կառավարություն**	1-ին հոդված	Առաջարկում ենք նախագծի 1-ին հոդվածի համարակալումն վերանայել՝ այն համապատասխանեցնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 7-րդ մասին, համաձայն որի՝ օրենսդրական ակտի հոդվածները, մասերը և կետերը համարակալվում են արաբական թվանշաններով: Հոդվածում ենթակետերը համարակալվում են հայերենի այբուբենի փոքրատառերով: Հոդվածների և մասերի համարները տեքստից բաժանվում են միջակետերով, իսկ հոդվածների կետերի համարները՝ փակագծերով:	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			Հոդվածում ենթակետի՝ հայերենի այբուբենի փոքրատառերով նշված համարները տեքստից բաժանվում են միջակետով:		
43.	**ՀՀ կառավարություն**	1-ին հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 1-ին հոդվածով լրացվող նոր 5-րդ մասի 1-ին կետի ե. և զ. ենթակետերի կարգավորումը վերանայել, քանի որ 5-րդ մասում և 5-րդ մասի 1-ին կետում զբոսաշրջային կենտրոն կառավարող կազմակերպության որակավորման համար և զբոսաշրջային տեղեկատվական կենտրոնի որակավորման համար դրույքաչափ չի նախատեսվում:	Ընդունվել է Հոդվածի 5-րդ մասում և 5-րդ մասի 1-ին կետում ավելացվել է զբոսաշրջային կենտրոն կառավարող կազմակերպության և զբոսաշրջային տեղեկատվական կենտրոնի որակավորման համար դրույքաչափ նախատեսող դրույթ:	Ընդունվել է
44.	**ՀՀ կառավարություն**	2-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 2-րդ հոդվածում «Անցումային» բառը փոխարինել «Եզրափակիչ մաս և անցումային» բառերով՝ հաշվի առնելով հոդվածի բովանդակությունը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
45.	**ՀՀ կառավարություն**	2-րդ հոդված	Նախագծի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսվում է, որ սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2024 թվականի հունիսի 30-ից, բացառությամբ հոդվածով նախատեսված դեպքերի: Այս կապակցությամբ հարկ է նկատի ունենալ Հարկային օրենսգրքի 2-րդ հոդվածի 5-րդ մասը, համաձայն որի՝ օրենսգրքով նոր տեսակի հարկի կամ վճարի սահմանում, հարկի կամ Օրենսգրքով սահմանված վճարի	Ընդունվել է Ժամկետը համապատասխանեցված է «Զբոսաշրջության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունման ժամկետին՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ծանուցման պահանջը ուժի մեջ մտնելը ենթադրում է նաև պետական տուրքի պահանջի սահմանում:	Ընդունվել է

			դրույքաչափի բարձրացում նախատեսող Հայաստանի Հանրապետության օրենքները կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նման դրույթները կարող են ուժի մեջ մտնել այդ օրենքների ընդունման օրը ներառող հարկային տարվան հաջորդող հարկային տարվա սկզբից, բայց ոչ շուտ, քան այդ օրենքների պաշտոնական հրապարակման օրը ներառող ամսվան հաջորդող յոթերորդ ամսվա սկզբից: Առաջարկում ենք փոխել նախագծի ուժի մեջ մտնեու ամսաթիվը: Բացի այդ՝ առաջարկում ենք Նախագծի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասում ավելացնել «թվականի» բառը:	Սակայն, օրենքների նախագծերը նախատեսված էր Ազգային ժողովում քննարկել ս.թ. սեպտեմբեր ամսին, ինչը հետաձգվեց, ուստի դիտարկումը ընդունելի է և օրենքների ուժի մեջ մտնելու ժամկետը սահմանվում է 2024թ. սեպտեմբերի 1-ը: Ելնելով նշվածից՝ խմբագրվել են բոլոր հարակից օրենքների ուժի մեջ մտնելու ժամկետները՝ սահմանելով 2024թ. սեպտեմբերի 1-ը:	
«Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի					
46.	***Ազգային ժողովի պատգամավոր Զարուհի Բաթոյան***	3-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 3-րդ հոդվածը խմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ՝ «Հոդված 3. Սույն օրենքն ընդունվելուց հետո Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը և պետական լիազոր մարմինն հաստատում են սույն օրենքի 1-ին հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված ենթաօրենսդրական ակտերը մինչև	Ընդունվել է մասամբ «Հաշմանամություն ունեցող անձանց իրավունքների մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին օրենքի նախագծի ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը խմբագրվել է՝ նախատեսելով, որ օրենքը ուժի մեջ մտնելուց հետո 6 ամսվա ընթացքում կմշակվեն համապատասխան ենթաօրենսդրական	Ընդունվել է մասամբ

			2024 թվականի հունիսի 30-ը: Այս դրույթն ուժի մեջ է մտնում սույն օրենքի պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող քսաներորդ օրվանից: Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և պետական լիազոր մարմնի հաստատած ենթաօրենսդրական ակտերն ուժի մեջ են մտնում 2024 թվականի հունիսի 30-ից:»:	նորմատիվ իրավական ակտերը:	
47.	**ՀՀ կառավարություն**	2-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 2-րդ հոդվածի «սույն օրենքի» բառերն հանել՝ ելնելով դրանց ավելորդ լինելու հանգամանքից:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
48.	**ՀՀ կառավարություն**	2-րդ և 3-րդ հոդվածներ	Առաջարկում ենք Նախագծի 2-րդ և 3-րդ հոդվածներում լրացնել վերնագրերը համապատասխանաբար «Եզրափակիչ մաս» և «Անցումային դրույթներ» ձևակերպմամբ՝ հաշվի առնելով հոդվածների բովանդակությունը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
«Ավտոմոբիլային տրանսպորտի մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի					
49.	**ՀՀ կառավարություն**	2-րդ հոդված	Առաջարկում ենք նախագծի 2-րդ հոդվածում լրացնել վերնագիր «Եզրափակիչ մաս» ձևակերպմամբ՝ հաշվի առնելով հոդվածի բովանդակությունը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
««Գործունեության իրականացման ծանուցման մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենք					

50.	**ՀՀ կառավարություն**	1-ին և 2-րդ հոդվածներ	Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասում նախատեսված է 3-րդ կետ, մինչդեռ նշված կետում կարգավորումը բացակայում է, ուստի, առաջարկում ենք նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասի «3)» թիվը հանել: Իսկ 2-րդ հոդվածի «Անցումային դրույթներ» բառերն առաջարկում ենք փոխարինել «Եզրափակիչ մաս» բառերով, հաշվի առնելով հոդվածի բովանդակությունը, և հոդվածի համարակալումը վերանայել՝ :	Ընդունվել է Վերանայվել է հոդված 1-ի, ոչ թե 2-ի համարակալումը՝ հաշվի առնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի պահանջները:	Ընդունվել է
«Տեղական ինքնակառավարման մասին օրենքում լրացում կատարելու մասին» և «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքների նախագծեր					
51.	**ՀՀ կառավարություն**	«Տեղական ինքնակառավարման մասին օրենքում լրացում կատարելու մասին» (Կ-647[4]-10.08.2023-ՏՀ-011/1) և «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին օրենքում լրացում կատարելու մասին» (Կ-	Առաջարկում ենք նախագծերի փաթեթից հանել «Տեղական ինքնակառավարման մասին ՀՀ օրենքում լրացում կատարելու մասին» և «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին օրենքում լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերը՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ «Զբոսաշրջության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծով սահմանված պահանջների նկատմամբ վերահսկողական գործառույթները վերապահվում են ՀՀ ներքին գործերի նախարարությանը և ՀՀ Շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմնին, որոշ	Ընդունվել է Հաշվի առնելով ՀՀ Ազգային ժողովի տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նիստերի ընթացքում օրենքների նախագծերի փաթեթի վերաբերյալ հնչեցված դիտողություններն ու առաջարկությունները, ինչպես նաև ՀՀ Ազգային ժողովի աշխատակազմի փորձագիտական և վերլուծական վարչության կողմից ներկայացված եզրակացության արդյունքները՝ օրենքների նախագծերի փաթեթում կատարվել են մի շարք	Ընդունվել է

		647[5]-10.08.2023-ՏՀ-011/1) օրենքների նախագծեր	դեպքերում նաև՝ Զբոսաշրջության կոմիտեին: Նշվածի հիման վրա արդեն իսկ ներկայացված են նաև «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրեսնսգրքում լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծում կատարված փոփոխությունները:	փոփոխություններ և լրացումներ: Մասնավորապես՝ «Զբոսաշրջության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծով սահմանված պահանջների նկատմամբ վերահսկողական գործառույթների պատշաճ իրականացումը ապահովելու, առաջարկվող օրենսդրական նախաձեռնությամբ ներդրվող բարելավումների իրականացման նպատակով անհրաժեշտ է գործառույթը ի սկզբանե սահմանել այնպես, որ դրա գործունեության ընթացքում խոչընդոտներ չառաջանան: Տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորություններում զբոսաշրջոթյան ոլորտում վերասկողական գործառույթների սահմանումը աննպատակահարմար է, քանի որ դրանց իրականացման մեխանիզմները հստակ չեն ու ոչ իրագործելի են ներկա փուլում: Վերահսկողական մեխանիզմների՝ կայուն	

				հիմքերի վրա ներդրումը Ազգային ժողովի կողմից առաջին ընթերցմամբ ընդունված «Զբոսաշրջության մասին» օրենքի հաջողման առաջնային գրավականն է: Հաշվի առնելով նշվածը և կարևորելով ներկայացված օրենսդրական նախաձեռնության հաջողումը վերջինիս ընդունմամբ զբոսաշրջության ոլորտում առկա խնդիրների լուծման տեսանկյունից՝ «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրեսնսգրքում լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծով վերահսկողական գործառույթները պատվիրակվել են ՀՀ ներքին գործերի նախարարությանը և ՀՀ Շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմնին, որոշ դեպքերում նաև՝ Զբոսաշրջության կոմիտեին, ինչի արդյունքում ներկայացված նախագծերի փաթեթից հանվել են «Տեղական ինքնակառավարման մասին ՀՀ օրենքում լրացում	

				կատարելու մասին» և «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին օրենքում լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերը:	